

საქართველოს ენერჯეტიკისა და
წყალმომარაგების მარეგულირებელი
ეროვნული კომისია

Georgian National Energy And Water Supply
Regulatory Commission

ევროპის ენერჯეტიკული გაერთიანების მოთხოვნები ელექტროენერჯეტიკის სექტორში

ეგ-ში გაწევრიანების მიზნები

- ელექტროენერჯეტიკის სექტორში ინვესტიციების მოზიდვა
- დარგის მდგრადი განვითარების პირობების შექმნა
- ელექტროენერჯით ვაჭრობის გაფართოება
- ელექტროენერჯის მიწოდების საიმედოობის გაზრდა

ეგ-ში გაწევრიანების წინაპირობა

- ეგ-ს დამფუძნებელი ხელშეკრულება
- გაწევრიანების საგზაო რუკა
- ელექტროენერგეტიკული ორგანიზაციების
სამოქმედო გეგმები

ტიპიური საგზაო რუკა

- ეგ-ს მიერ მიღებული საკანონმდებლო აქტების ერთობლიობის (Acquis Communautaire) მიღება
- ელექტროენერჯის ბაზრის სტრუქტურის ჩამოყალიბება:
 - საბითუმო ბაზარი
 - საცალო ბაზარი
- ტარიფების სისტემის რეფორმირება

მესამე პაკეტის დირექტივები

- 2009/72/EC დირექტივა - ელექტროენერჯის შიდა ბაზრის საერთო წესების შესახებ
- (EC) 714/2009 რეგულაცია - ელექტროენერჯით ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობისათვის ქსელზე დაშვების შესახებ
- 2005/89/EC დირექტივა - ელექტროენერჯის მიწოდების უსაფრთხოების უზრუნველყოფისა და ინვესტიციების შესახებ

მესამე პაკეტის მოთხოვნები ელექტროენერგეტიკაში

- კონკურენტული და მონოპოლიური სფეროების გამოყოფა ერთმანეთისგან
- მესამე მხარის ქსელზე დაშვება
- ქსელის განვითარების 10 წლიანი გეგმის შემუშავება
- ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ხელშეწყობა
- მარეგულირებელი ორგანოების გაძლიერება
- გამჭვირვალობის გაზრდა
- მომხმარებლების დაცვა
- ახალ სტრუქტურებში გაწევრიანება (ENTSO-E, ACER)

მარეგულირებელი ორგანოს ფუნქციები

- სატარიფო მეთოდოლოგია და ტარიფები
- ქსელის წესების დამტკიცება
- სანქციების (წახალისების) ეფექტური სისტემის შექმნა
- ლიცენზირება
- მომხმარებელთა დაცვა და დავების გადაწყვეტა
- მონიტორინგი
- **ენერგოეფექტურობის ხელშეწყობა**
- **ქსელის განვითარების ერთიანი გეგმის დამტკიცება**
- **ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის რეგულირება**
- **საგამომიებო მოქმედებების ჩატარება**
- **ACER-ის გადაწყვეტილებების პრაქტიკაში გატარება**

საბითუმო ბაზარი

- ელექტროენერჯის ბაზრის მოდელი
- კონკურენციის გაზრდა
- საბაზრო მექანიზმებით სისტემათაშორისი ხაზების გამტარუნარიანობის განაწილება და ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობა
- IT ტექნოლოგიების განვითარება
- გამჭვირვალობა

საცალო ბაზარი

- საცალო ბაზრის გახსნა კონკურენციისათვის
- მომწოდებლების არჩევის საშუალება, მათ შორის გადართვის საშუალება (სამი კვირის ვადაში)
- ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა
- მომწოდებლის ვალდებულება ჰქონდეს საჩივრებზე და შეტყობინებებზე რეაგირების ეფექტური სისტემა
- მოწყვლადი მომხმარებლების დაცვის სქემები
- ჭკვიანი ქსელების განვითარება

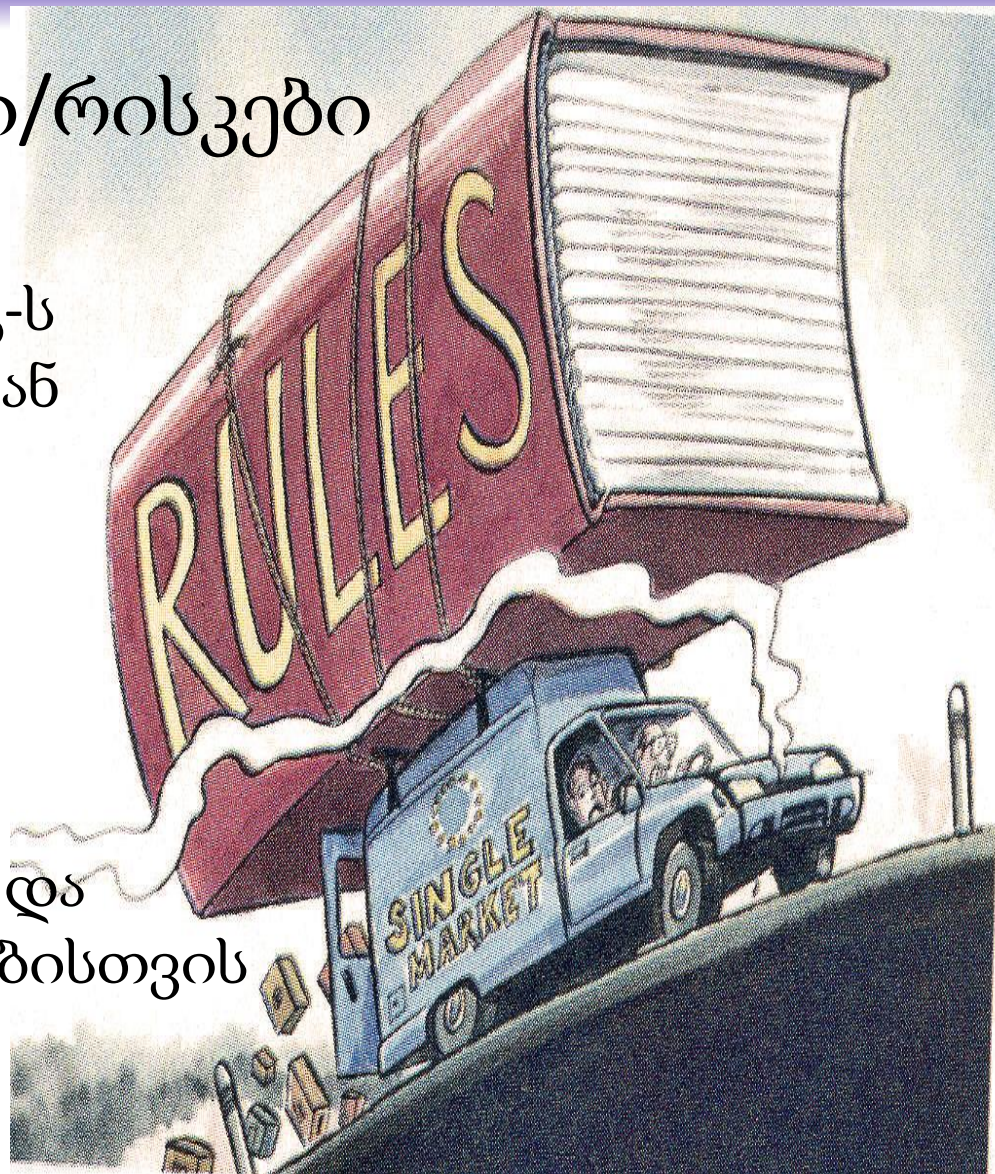
სარგებელი

- ევროპასთან კავშირების გაძლიერება
- კონკურენციის ზრდა
- ინვესტიციების ზრდა
- ტარიფების შემცირება
- მომწოდებლების არჩევის საშუალება
- მომხმარებლების დაცვა
- მომსახურების ხარისხის კონტროლი
- მარეგულირებლის გაძლიერება

გამოწვევები/რისკები

- ხარჯები დაკავშირებული ეგ-ს მოთხოვნების შესრულებასთან
- განაწილების საქმიანობის და გამოყოფა მიწოდებისგან
- ელექტროენერჯის ბაზრის ლიბერალიზაცია
- ძალისხმევა ინსტიტუციური და კანონმდებლობის განვითარებისთვის

რეკომენდაციები

- საკანონმდებლო პროექტების მომზადება დამტკიცებამდე გარკვეული დროით ადრე
- ელექტროენერგეტიკული ინსტიტუტების შესაძლებლობების განვითარება
- კონკურენციის და რეგულირების მექანიზმების გაძლიერება ევროპული ლიბერალური ელექტროენერჯის ბაზრის პრინციპების შესაბამისად
- საქართველოს ელექტროენერგეტიკული სექტორის სპეციფიკის გათვალისწინება

საქართველოს ენერჯეტიკისა და
წყალმომარაგების მარეგულირებელი
ეროვნული კომისია

Georgian National Energy And Water Supply
Regulatory Commission

მადლობა ყურადღებისათვის